

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C246 – LAN12**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 2 juni 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over computergebruik bij landbouwers 3

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over volkstuinen 5

■

Waarnemend voorzitter: de heer Veli Yüksel**Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over computergebruik bij landbouwers**

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, minister-president, als we hier over de toekomst van onze landbouw en onze landbouwbedrijven spreken, hebben we het meestal niet alleen over verbreding, schaalvergroting en dergelijke, maar ook over een moderne bedrijfsvoering. Moderne bedrijfsvoering is voor landbouwbedrijven essentieel om te kunnen overleven.

Ik was dan ook uiterst verbaasd en verrast te lezen dat uit een onderzoek van Boeren op een Kruispunt bleek dat op maar liefst 53 percent van de Vlaamse land- en tuinbouwbedrijven geen computer wordt gebruikt. Boeren op een Kruispunt wilde weten hoe land- en tuinbouwers de computer gebruiken voor bedrijfsdoeleinden en welke toepassingen beschikbaar zijn via internet. Uit een eerder onderzoek van de Federale Overheidsdienst Economie was ook al gebleken dat slechts 47 percent een computer gebruikt voor bedrijfsdoeleinden.

In het onderzoek van Boeren op een Kruispunt werd ook gepolst naar de redenen. Ruim een kwart geeft aan niet met een computer te kunnen werken, wat toch een enorm hoog cijfer is ten opzichte van de volledige bevolking. Anderen geven tijdsgebrek of gebruiksonvriendelijkheid aan als reden. Uit de enquête blijkt echter ook dat men erkent dat het niet-gebruik van een computer grote gevolgen kan hebben voor de bedrijfsvoering. Zo gaf 39 percent van de ondervraagden aan dat die bedrijven, zoals dat heet, “niet mee zijn met hun tijd”. 29 percent van de bedrijven zonder computer stellen dat ze hun concurrentiekracht en effectiviteit zullen verliezen. Bijna 20 percent is van mening dat deze bedrijven uit de sector zullen verdwijnen. Men erkent dus zelf dat het niet gebruiken van een computer verontrustend is.

Op basis van dit onderzoek formuleert Boeren op een Kruispunt ook enkele beleidsaanbevelingen. Men wil dat de overheid computerlessen geeft om niet-computergebruikers te stimuleren. De organisatie vraagt ook dat de kostprijs voor de aanschaf van een computer en bijhorende programma's wordt gedrukt. Ook is men vragende partij voor een algemene portaalwebstek voor land- en tuinbouwers, die intussen blijkbaar al is opgestart. Verder wil de vzw dat er bij alle beleidsbeslissingen rekening wordt gehouden met de grote groep boeren en tuinders die grote moeite hebben met het bijhouden van de administratie. De vzw vraagt daarom dat alle administratieve documenten ook zo lang mogelijk beschikbaar blijven op papier.

Minister-president, wat is uw reactie op dit onderzoek? Wat doet u met de beleidsaanbevelingen van Boeren op een Kruispunt? Welke extra initiatieven kunt u binnen uw bevoegdheid nemen om het computergebruik bij land- en tuinbouwers te stimuleren?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sintobin, wij hebben bij de oprichting van de vzw Boeren op de Kruispunt de opdracht meegegeven om, naast de concrete begeleiding van bedrijven in moeilijkheden, vanuit de ervaringen met dossiers, de sector en de overheid signalen te geven waar structurele verbeteringen aan beleid noodzakelijk zijn en waar problemen kunnen worden voorkomen. Het onderzoek van Boeren op een Kruispunt past in de globale vaststelling dat heel wat bedrijven in nood, hetzij als oorzaak hetzij als gevolg van de moeilijkheden, kampen met hun administratieve verplichtingen. De thematiek van het gebruik van pc's in de landbouw dient te worden gezien als een signaal vanuit die concrete ervaringen.

Op basis van eigen ervaringen van onze administratie en vanuit contacten met bedrijven en diensten die veelvuldige contacten hebben met landbouwers, is het mijn aanvoelen dat de

cijfers over het gebruik van de pc in werkelijkheid iets hoger liggen. Er zijn twee belangrijke bemerkingen. Er is ten eerste een belangrijk verschil tussen de diverse leeftijdscategorieën. Daaruit blijkt dat 70 à 75 procent uit de groep jonger dan 45 jaar wel gebruik maakt van de pc. De evolutie gaat dus snel en daar dient rekening mee te worden gehouden. Dat geldt trouwens niet alleen voor landbouwers. In het algemeen zijn de wat ouderen onder ons het gebruik van de pc wat minder geneegen.

Ten tweede is er een groep landbouwers die helemaal niet met de computer werken, willen werken of kunnen werken. Daarom is het belangrijk om nog gedurende een bepaalde periode voor die groep in papieren communicatie te blijven voorzien. Ik ga er dus van uit dat het niet-gebruik van de pc eruit groeit, maar we moeten gedurende een belangrijke periode het dubbele gebruik van pc en papieren communicatie behouden.

De resultaten van het onderzoek zijn uitvoerig toegelicht en besproken met diverse administraties. Er is afgesproken dat elke administratie binnen de eigen wetgeving en de ermee verbonden administraties zou nagaan waar vereenvoudiging, zowel kwantitatief als kwalitatief, kan worden doorgevoerd en waar extra stimulansen kunnen worden ingebouwd voor het gebruik van de computer. Met betrekking tot de opleiding wil ik nog meegeven dat er in het kader van de naschoolse landbouwvorming vanuit de Vlaamse landbouw-administratie jaarlijks zo'n 5000 cursussen worden gefinancierd met het oog op de verbetering van de informaticakennis van onze land- en tuinbouwers. Dit betekent ongeveer een derde van het totaal aantal gesubsidieerde cursussen. We investeren er dus ook wel voldoende middelen in om de computer- en informaticakennis te verhogen.

Het gebruik van de computer moet ook in de land- en tuinbouw verder worden gestimuleerd. Met de unieke identificatie van elke landbouwer en de uitbouw van het interactieve e-loket Landbouw is een stevige basis gelegd voor de verdere introductie van het computergebruik. Belangrijk is dat het is opgebouwd in samenspraak met een groep gebruikers en dus bijzonder gebruiksvriendelijk is en moet blijven. Het feit dat beschikbare gegevens voor de eigen bedrijfsvoering bovendien online beschikbaar zijn en administratieve fouten vermijdt, blijkt een belangrijke stimulans te zijn voor het gebruik. Het aantal elektronische aangiftes van de verzamelaanvraag is gestegen van 5.555 vorig jaar naar 13.050 dit jaar, wat meteen bewijst dat een elektronische aangifte voor een ruim en een stijgend deel van de landbouwers haalbaar is.

Momenteel wordt gewerkt aan de engineering van de informaticatoepassingen van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF), waardoor een koppeling met het e-loket mogelijk wordt. Het is de bedoeling om stap voor stap het e-loket uit te breiden met administratieve elementen uit andere regelgevingen. Ik ben ervan overtuigd dat de beste stimulans voor het gebruik van computer is dat de landbouwers ervan overtuigd worden dat er voor hen een meerwaarde in te vinden is. Het is de beste stimulans om het op een gebruiksvriendelijke manier te doen zodat de landbouwer ervan overtuigd wordt – als hij het al niet is – dat dit heel wat tijd en rompslomp kan besparen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Voorzitter, minister-president, ik vond zelf al dat de cijfers bijzonder hoog waren, zeker wanneer men ze vergelijkt met die van de doorsnee bevolking. Ik kan me ook terugvinden in uw argument dat er een verschil is in leeftijd. Dat is ook zo bij de gewone bevolking.

– *De heer Jos De Meyer treedt als voorzitter op.*

Ik ben ook blij dat u zo lang mogelijk de papieren communicatie zult aanhouden zodat de wat oudere landbouwers hun bedrijf kunnen voortzetten. Ik noteer ook dat er al heel wat lessen worden gesubsidieerd, maar misschien kunnen we via de landbouworganisaties de landbouwers nog meer stimuleren om eraan deel te nemen.

Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat we de landbouwers zoveel mogelijk moeten stimuleren om de computer te gebruiken, in het belang van het efficiënt uitbaten van hun bedrijf.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Veli Yüksel tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, en tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over volkstuinen

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister-president, mijn vraag over de volkstuinen is al een paar keer aan bod gekomen in de commissie Landbouw.

Volkstuinen zijn in het begin van de 19e eeuw ontstaan uit een sociale nood. Een volkstuinpark wordt vandaag beheerd door een openbare instelling of een vzw en wordt verhuurd tegen democratische prijzen.

Ik denk dat we het belang van volkstuinen niet voldoende kunnen onderstrepen en er dus voldoende aandacht aan moeten besteden. In deze sterk geïndividualiseerde samenleving kunnen volkstuinen een sociale functie vervullen. Volkstuintjes zijn een zinvolle vrijetijdsbesteding voor heel wat mensen. Het is bovendien een gezonde vrijetijdsbesteding. Er is niet alleen het contact met de natuur, maar ook met de burens. Dat sociaal contact is een middel tegen de verzuring. Het sociale contact gebeurt bovendien over cultuurgrenzen en leeftijdsgrenzen heen. Volkstuinen dragen bij tot de verhoging van de verbondenheid tussen mensen, en mijn partij vindt dat zeer belangrijk. Vandaar de belangstelling van mijn partij voor de volkstuinen.

In 2007 liet u een studie uitvoeren naar de toestand van de volkstuinen in Vlaanderen vanuit een sociologische en ruimtelijke benadering. Deze studie van de Universiteit Gent heeft volgende conclusies. Het belang van de volkstuinen zal alleen maar groeien door bepaalde maatschappelijke evoluties zoals de vergrijzing en het toenemend aantal appartementen als woning in steden. Ik ben zelf ook een stedeling en ik heb ook geen tuin. Ik weet dat het voor mensen in een stedelijke omgeving belangrijk is om op die manier in contact te komen met groen, met burens en andere inwoners van de stad. Een tweede belangrijke conclusie is dat op middellange termijn een derde van de volkstuinen dreigt te verdwijnen om planologische redenen.

Nederland telt vandaag 250.000 volkstuinen, Berlijn telt ongeveer 80.000 volkstuinen en Amsterdam telt ongeveer 6.000 volkstuinen. In vergelijking met onze buurlanden scoren wij dus enorm laag wat het aantal volkstuinen betreft. Minister-president, denkt u aan een inhaaloperatie? Beschikt u over exacte cijfers?

Volkstuinen worden vandaag niet erkend in het sport- en recreatiebeleid, noch in het sociale beleid of in het natuurbeleid. Ik denk dat door de erkenning van volkstuinen er meer financiële middelen zouden kunnen worden vrijgemaakt voor de heraanleg van nieuwe en bestaande volkstuinen. Wat is uw standpunt hierover?

Er is een aanspreekpunt voor volkstuinen. Het lijkt me nuttig een coördinerende instantie voor de volkstuinparken in Vlaanderen in het leven te roepen. De minister-president heeft in het verleden al eens verklaard dat de vzw De Volkstuin zou worden geëvalueerd.

Mijn vierde vraag is misschien nog belangrijker dan de drie voorgaande vragen en betreft de ruimtelijke inplanting van de volkstuinen. In 2008 heeft de minister-president verklaard dat

de volkstuinten volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) tot de categorie van de hobbylandbouw en -tuinbouw behoren. De inplanting van de volkstuintparken moet binnen de afbakening van het stedelijk gebied en aansluitend aan de woonkernen in het buitengebied gebeuren.

Is het mogelijk een specifiek statuut voor de volkstuinten uit te werken? Dit statuut zou de volkstuinten binnen de stedelijke gebieden moeten verankeren. De conclusie van de studie uit 2007 luidt immers dat een derde van de volkstuinten zou verdwijnen omdat in de stedelijke gebieden oppervlakte voor nieuwe woonkernen wordt vrijgemaakt. Dit is ook een belangrijke prioriteit. Hierdoor zou echter een belangrijke schakel in onze samenleving verdwijnen.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, de heer Yüksel heeft naar de conclusies van de studie verwezen. Ik wil dit nog even aanvullen. Op 6 september 2007 heeft in Gent een studiedag over volkstuinten plaatsgevonden. Tijdens die studiedag is afgesproken dat op verschillende bestuursniveaus zou worden onderzocht of bepaalde restgronden in het licht van de ruimtelijke ordening al dan niet tijdelijk voor de volkstuinten kunnen worden voorbehouden. Volgens de informatie die mijn administratie heeft verstrekt, worden de volkstuinten op dit ogenblik in de inrichtingsplannen van de Vlaamse Landmaatschappij in het Gentse en in de Brusselse Rand opgenomen. Een voorbeeld hiervan is de site bij Rabot in het Gentse. In afwachting van de bebouwing van bepaalde percelen mogen de tuinders hier tuinieren. Deze mogelijkheid wordt ten volle benut. Dit probleem wordt, zoals gevraagd, ook op andere bestuursniveaus opgevolgd.

De financiering van de volkstuinten wordt momenteel voornamelijk vanuit het beleidsdomein Landbouw verzorgd. Het Departement Landbouw en Visserij steunt de volkstuinten door middel van de naschoolse landbouwvorming. Wat de subsidiëring van de opleidingsinitiatieven in de landbouwsector betreft, zijn drie verbonden van volkstuinten als centra voor hobbylandbouwvorming erkend. Het Departement Landbouw en Visserij subsidieert de opleidingsinitiatieven van de diverse verbonden en van de vzw Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (VELT), die ook op dit terrein actief is, ten bedrage van 142.000 euro per jaar. Ik baseer me hier op de cijfers in de begroting 2008. In opvolging van de studie heeft de Volkstuint-Werk van de Akker vzw, die in Vlaanderen 35.000 leden van 205 lokale afdelingen overkoepelt, van het Vlaamse Gewest een toelage van 50.000 euro ontvangen.

Die toelage heeft de vzw in staat gesteld het eigen secretariaat beter uit te bouwen en een aanspreek- en coördinatiepunt voor de lokale werkingen te organiseren. Binnen de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling van het Departement Landbouw en Visserij is in 2008 eveneens een aanspreekpunt voor de volkstuinten in het leven geroepen. Dit aanspreekpunt behandelt de vormingsaanvragen en vervult een coördinerende rol met betrekking tot deze problematiek. Hieruit blijkt dat op twee verschillende niveaus in coördinatie is voorzien.

Tot slot heeft de heer Yüksel gevraagd of het mogelijk is in een specifiek statuut te voorzien. Ik zal nagaan of dit een positief effect zou hebben. Het gaat er hem vooral om de verankering mogelijk te maken. De volkstuinten mogen niet worden afgebouwd. Het aantal mag niet dalen. Ik zal met deze suggestie rekening houden. We zullen zien of dit een adequaat instrument zou zijn om te voorkomen dat het aantal volkstuinten in Vlaanderen zou afnemen. Volgens mij is deze commissie van mening dat het aantal volkstuinten moet toenemen. We zullen dit verder bekijken.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Het verheugt me dat hij het belang van de volkstuinten onderschrijft. Tijdens een vorige bespreking van dit onderwerp heeft hij verklaard dat het lokale bestuursniveau voldoende aandacht aan de volkstuinten moet schenken. De vraag is of daar bijkomende initiatieven kunnen worden

genomen. De uitbreiding van de woonkernen behoort tenslotte tot de lokale bevoegdheden. We moeten daar voldoende steun krijgen om het Vlaams beleid uit te voeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■